

Rechtsgeschiedenis (A002115)

Cursusomvang (nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)

Studiepunten 5.0

Studietijd 135 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2024-2025

A (semester 2)

Nederlands

Gent

zelfstandig werk

0.0u

hoorcollege

45.0u

Lesgevers in academiejaar 2024-2025

Heirbaut, Dirk

RE21

Verantwoordelijk lesgever

Delafontaine, Ramses

RE21

Medelesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2024-2025

stptn

aanbodsessie

[Bachelor of Arts in de geschiedenis](#)

5

A

[Schakelprogramma tot Master of Arts in de geschiedenis](#)

5

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Arts in de geschiedenis](#)

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

Rechtsgeschiedenis, recht, instellingen, geschiedenis

Situering

Dit basisvak wil studenten vertrouwd maken met de evolutie van het recht en enkele van de belangrijkste rechtsregels uit het verleden.

Inhoud

Als inleiding wordt, zeer kort, een overzicht gegeven van enkele basisbegrippen van het hedendaags recht en de grote visies op de rechtsgeschiedenis. Een eerste deel van de cursus bestaat dan uit een overzicht van de vorming van het recht in het Europa van de vroege middeleeuwen tot nu. Daarbij wordt ingegaan op de wetgeving, rechtsleer, rechtspraak en gewoonte in de verschillende tijdvakken. Dit deel gebeurt via begeleide zelfstudie.

In het tweede deel komen de rechtsregels van het oude recht aan bod. Daarbij gaat de aandacht vooral naar themata die van belang zijn voor historici.

De lesgevers behandelen enkele themata uitgebreid in de hoorcolleges. Mogelijke themata zijn:

- het strafrecht.
- de diverse rechtsposities van personen in het verleden in het verleden (vrouwen, minderjarigen, vreemdelingen e.d.)
- familiestructuren, huwelijk en echtscheiding
- het oude goederenrecht (bepoort), erfrecht en huwelijksvermogensrecht.

In een derde deel behandelt de cursus het specifieke probleem van de historicus als expert in rechtszaken en krijgen de studenten een inleiding tot het zelf voeren van rechtshistorisch onderzoek.

Begincompetenties

Vertrouwd zijn met de algemene geschiedenis en de beginselen van de historische kritiek.

Eindcompetenties

- 1 Vertrouwd zijn met de grote lijnen van de ontwikkeling van de recht in Europa en ook met de evolutie van de belangrijkste deelgebieden ervan.
- 2 Beter begrijpen van de juridische elementen van maatschappelijke fenomenen (Goedgekeurd)

uit het verleden.

- 3 Onderkennen dat het recht in het verleden een belangrijke maatschappelijke kracht is geweest die niet mag genegeerd worden in het historisch onderzoek.
- 4 Zelf kunnen doornemen van algemene rechtshistorische literatuur in het kader van eigen onderzoek.
- 5 Kennis van een beperkt aantal specifieke rechtstermen.
- 6 Inzicht in de wisselwerking tussen recht en maatschappij.
- 7 Besef van het verschil tussen het recht in theorie en de toepassing ervan in de praktijk.
- 8 Aanpassen van methoden van historisch onderzoek aan de specifieke noden van rechtshistorisch onderzoek.
- 9 Besef van het verschil tussen het recht van vroeger (recht=instrument van discriminatie o.m. tegenover vrouwen en vreemdelingen) en vandaag (recht=wapen in de strijd tegen discriminatie).

Creditcontractvoorwaarde

Toelating tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is mogelijk na gunstige beoordeling van de competenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, Zelfstandig werk

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

Zie inhoud.

1. Hoorcollege
2. (Geleid) Zelfstandig werk. Meer informatie daarover tijdens de les en op UFora.

Studiemateriaal

Type: Handboek

Naam: Privaatrechtsgeschiedenis van de Romeinen tot het Belgisch Burgerlijk Wetboek

Richtprijs: € 20

Optioneel: nee

Taal : Nederlands

Auteur : Dirk Heirbaut

ISBN : 978-9-40148-829-7

Aantal pagina's : 460

Oudst bruikbare editie : Edities na 2013

Online beschikbaar : Nee

Beschikbaar in de bibliotheek : Ja

Beschikbaar via studentenvereniging : Ja

Gebruik en levensduur binnen het opleidingsonderdeel : intensief

Gebruik en levensduur binnen de opleiding : eenmalig

Gebruik en levensduur na de opleiding : niet

Bijkomende info: Gebruik tijdens opleiding en later: hangt af van het gekozen themata voor het onderzoek en de latere carrière.

Referenties

GILISSEN, J., Historische inleiding tot het recht; VAN CAENEGEM, R., Geschiedkundige inleiding tot het recht; GODDING, P., Le droit privé dans les Pays-Bas méridionaux; DE RUYSSCHER, D., Westers recht in ontwikkeling; MONBALLYU, J., Zes eeuwen strafrecht; MONBALLYU, J., Geschiedenis van het familierecht.

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Er is mogelijkheid tot vraagstelling (schriftelijk of mondeling) tijdens en na de hoorcolleges en tijdens het wekelijkse spreekuur van de titularis. Vragen kunnen per mail gesteld worden: dirk.heirbaut@UGent.be; ramses.delafontaine@ugent.be
Via de rubriek 'Documenten' op UFora worden bijkomend verschillende teksten over rechtsgeschiedenis ter informatie aangeboden.

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Niet van toepassing

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Evaluatiemoment

Periodegebonden: examen (100%)

Evaluatievorm

Deel hoorcollege: schriftelijk examen met open vragen.

Deel begeleide zelfstudie: schriftelijk openboekexamen.

Eindscoreberekening

Periodegebonden: examen (100%)

Tot en met 10 afronding naar boven.

Vanaf 10 afronding naar beneden.

Faciliteiten voor werkstudenten

1. I.v.m. mogelijkheid tot vrijstelling van aanwezigheid

Na overleg met de docenten, kan aan de erkende werkstudent de mogelijkheid aangeboden worden om tot vrijstelling van aanwezigheid in bepaalde lessen vervangende opdracht(en) te maken of bijkomend cursusmateriaal te studeren.

2. I.v.m. mogelijkheid tot verplaatsen van examen

Geen mogelijkheid tot examen op ander tijdstip.

3. I.v.m. alternatief tijdstip voor feedback

Mogelijkheid tot feedback na afspraak tijdens de kantooruren.